

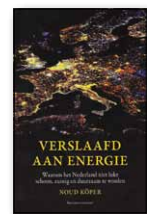
BOOKS HET BESTE VAN 2012?

Boekenregen

Het regende dit jaar boeken over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hele specialistische en hele algemene. Nederlandstalig, maar ook prachtige buitenlandse titels. Een overzicht met een korte typering.

Titel: Verslaafd aan energie
Schrijver: Noud Köper
Uitgever: Business Contact
 ISBN: 978 90 470 04837

+++++

Voor wie: Iedereen die wil weten hoe opeenvolgende regeringen in Den Haag door de jaren heen energiebeleid formuleerden. En dat is de moeite waard. Als je de koers van dit zwalkende schip terugkijkt, kun je niet tot een andere conclusie komen dan dat al die schippers ofwel allemaal straalbezopen waren, dan wel dat ieder op een ander kompas voer. Wie zich dus afvraagt: wie besloot dat er kolencentrales in Nederland moesten komen, moet beslist dit prima gerechercheerde boekwerkje lezen. Of: wie besloot om onze energiemaatschappijen naar de markt te brengen, te splitsen, in Europa te verkopen? Waarom liet molenland de wereldmarkt van windmolens aan zich voorbij gaan? Wie en wat liep minister Jacqueline Cramer voor de voeten en waarom bedankte ze eerder voor de eer om minister van Milieu te worden? Waarom verdween het energiscenario voor ons land en wie zet het nu opnieuw weer op de agenda? Begin ermee tijdens de maaltijd en voor het slapen gaan weet u het allemaal.

Titel: In het oog van de orkaan
Schrijver: Jan Rotmans
Uitgever: Aeneas
 ISBN: 978 94 6104 026

+++++

Voor wie: Iedereen alles wil weten over transitiekunde, de wetenschap die door hoogleraar Jan Rotmans eigenhandig op de kaart van Nederland is gezet. Hij beschouwt deze jaren als een periode van noodzakelijke radicale veranderingen, want ons systeem wankelt. Niet iedereen merkt dat, maar ook in het oog van de orkaan is het rustig. Rotmans mikt op het grote publiek met deze uitgave. Reken er op dat alles wetenschappelijk verantwoord is, maar voetnoten ontbreken. Zelfs het hoofdstuk achterin, de theorie achter transities, is buitengewoon toegankelijk. Ook hier pakt Rotmans meteen de praktijk erbij: wat gaan we met het water doen, wat met energie? Mooie les: het zijn vaak niet de deskundigen zelf die de verandering op gang brengen, maar deskundigen van buiten. Rotmans: 'Per slot van rekening zet een kalkoen zichzelf ook niet op het kerstmaal.' Wij houden van zulke wetenschappers: Let's get practical!

Titel: Duurzaam ondernemen waarmaken
Schrijvers: Rob van Tilburg, Mara Francken, Rob van Tulder en Andre da Rosa
Uitgever: Van Gorcum
 ISBN: 978 90 232 5031 9

+++++

Voor wie: Dit is een boek voor CEO's, voor MVO-managers, voor MVO-ambassadeurs en MVO-communicatiedeskundigen. Wanneer de naam van hoogleraar Van Tulder (Erasmus Universiteit) op de cover staat, wordt er geheid een garantie van degelijkheid afgegeven. Ook weer iemand van de Rotterdamse 'stroop-de-mouwen-op' school. Hij analyseert de weg die verschillende bedrijven hebben gelopen en schuift daar vervolgens een theoretisch model onder, dat universeel kan worden toegepast. De auteurs vergeten daarbij niet handvaten te bieden en vooraf te waarschuwen voor knelpunten. Dit is dus niet een boek om er in een avondje doorheen te jassen. Maar werk je bijvoorbeeld in de foodsector, dan is het onweerstaanbaar om in de casus Friesland Campina te duiken, de grootste zuivelcoöperatie ter wereld. Het bedrijf was eerst 're-actief', reageerde alleen als er ineens boze ngo's op de stoep stonden. Met een nieuw beleidsplan Route2020 werd deze ellende gevolgd door een 'actieve fase', met benoeming van grote maatschappelijke uitdagingen. Van Tulder c.s. besluiten de casus met een puntenlijstje: welke interventies werden gedaan, wat waren de kantelpunten? Moet in elke MVO-boekenkast staan.

Titel: En de mens speelt met de tijd
Schrijver: Allerd Stikker
Uitgever: Wereldbibliotheek
 ISBN: 978 90 284 2464 7

+++++

Voor wie: Voor wie niet bang is voor spirituele vragen, is hier de wijsheid die Allerd Stikker tijdens zijn hele leven verzamelde en dat is al een behoorlijk lange tijd: Stikker is al van 1928. Hij biedt 'drie vensters op de eeuwigheid', het heelal, het leven en het bewustzijn. Door zijn studie scheikundige technologie weet de schrijver heel mooi een scheidslijn aan te brengen tussen wat wetenschappelijk 'hard' is, en waar vragen ontstaan waar zelfs supercomputers geen berekening voor kunnen maken. Het antwoord op de vraag waar wij nu staan in de evolutie vind je alleen in jezelf. 'Mijn dank aan de schepping dat ik hier mag zijn. De schepping waar ik straks weer terug in verdwijn', besluit Stikker, met een gedicht.

Titel: Mode voor morgen
Schrijver: Lynsey Dubbeld
Uitgever: Mooi Media
 ISBN: 978 94 91499 04 3

+++++

Voor wie: Fashionista's die eisen stellen aan duurzaamheid. En meteen het tweede boek over dit thema, na dat van Marieke Eyskoot, waar we in het vorige nummer over schreven. Het is een beetje pech voor de schrijfster, want de inhoud overlapt. Het verschil? Lynsey houdt het wat afstandelijker, Marieke neemt haar lezeressen mee aan een arm en gaat samen de stad in om alles aan te wijzen.

Titel: Duurzame winst voor MKB
Schrijver: Hans Kröder en Jaap de Vries
Uitgever: Learnzimize your planet
 ISBN: 978 90 819661-0-8

+++++

Voor wie: Voor mkb'ers die zich afvragen wat ze aan moeten met ISO 26000, de wereldwijde richtlijn voor duurzaam ondernemen. Een heel erg lekker praktisch boek, helemaal toegesneden op de ruggengraat van onze Nederlandse economie. Maar liefst twintig uitgewerkte praktijkvoorbeelden: een installateur, een hotel, een drukkerij, een meubelmaker, een afvalverwerker. Vrolijk opgemaakt, ook in combinatie met de website: www.duurzamewinstvoormkb.nl.

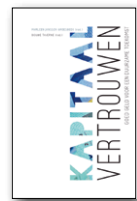
Titel: De kracht van duurzaam veranderen
Schrijver: Anne-Marie Rakhorst
Uitgever: Search Knowledge-Scriptum
 ISBN: 978 90 55 942244

+++++

Voor wie: Voor wie met MVO begint. De energie van Anne-Marie Rakhorst leidde eerst tot een eigenhandige Nederlandse vertaling van de MVO-klassieker 'Cradle to Cradle' van McDonough en Braungart. Het was perfect getimed, want het surfte mee op de enorme golf van belangstelling voor het produceren volgens het principe: afval is voedsel. Daarna ging Rakhorst door met het voor eigen risico publiceren van boeken van MVO. In deze uitgave brengt ze zowat alles samen wat er over MVO gezegd kan worden, met interviews met de usual suspects. Wij kijken dan altijd of er opvallende of verrassende uitspraken worden gedaan. We vonden ze niet.

Titel: Kapitaal vertrouwen
Schrijver: Marleen Janssen Groesbeek en Bouwe Taverne (red.)
Uitgever: Kon. Van Gorcum
 ISBN: 978 90 232 50296

Voor wie: Voor iedereen die een bankrekening heeft of een bankrekening beheert. De hamvraag, AD 2012, is inmiddels: waarom is het bankbedrijf niet tot een sectorgewijze aanpak gekomen om zo het vertrouwen van consumenten en overheden terug te winnen? Het uiteindelijke effect is dat bedrijven bijna niet meer aan krediet kunnen komen en burgers ook maar met mondjesmaat. Het is de angst bij banken voor concurrentie, denkt hoofdeconoom Wim Boonstra, een van de 44 deskundigen die een bijdrage aan dit kapitale boek hebben geleverd. Samenstellers Marleen Janssen Groesbeek en Bouwe Taverne schetsen in hun voorwoord het beeld van een samenleving die lijkt op een steeds heter wordende pan vol met kikkers. Door gewinning laten de beesten zich rustig gaar koken. Zo moet het niet gaan, waarschuwen ze. De financiële sector zal zijn verantwoordelijkheid moeten nemen. We citeren: "Het gaat om twee soorten verantwoordelijkheid. De eerste is het beschikbaar maken van kapitaal voor de duurzame transitie, voor noodzakelijke innovaties en voor het mede oplossen van mondiale problemen waarvan we er nog steeds vele kennen. De tweede is ervoor zorgen dat kapitaal niet op een verkeerde manier gebruikt wordt: ethiek, fatsoen, transparantie, gezond verstand, respect, vertrouwen in de sector herwinnen." Volgens de samenstellers zouden bankmensen met hun sector net zo om moeten gaan als met hun klanten: "Zo goed als de bankman of -vrouw zich buigt over kansen en risico's van hun klanten, zo goed moet deze ook bekend zijn met vragen die de financiële sector zichzelf zou moeten stellen. Niet alleen maar om nog een beter verhaal te hebben op verjaarsfeestjes, maar vooral omdat dilemma's en lastige keuzes van alledag zijn. Er is enorm veel te doen om het vertrouwen terug te winnen."

Titel: De Bosatlas van de energie
Schrijver: Henk Leenaerts (eindred.)
Uitgever: Noordhoff uitgevers
 ISBN: 978 9001 12000 9

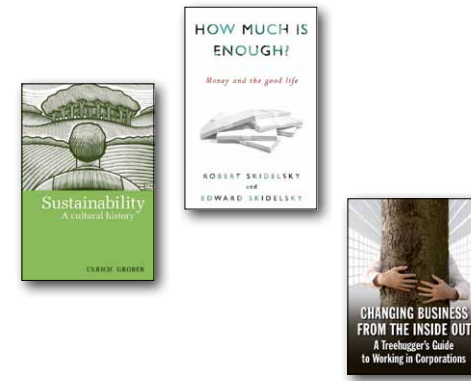
Voor wie: Voor een breed publiek, meldt uitgeverij Noordhoff over deze bijzondere uitgave, die gedetailleerd in beeld brengt wat er in Nederland bekend is over energie. Het rijk geïllustreerde boek gaat terug in de geschiedenis, naar de eerste molens, de veenafgravingen. Nog steeds zijn gebieden als de Ankeveense plassen met hun kaarsrechte dijkes ('dykswallen') karakteristiek door deze periode. Ook in Limburg zijn nog de sporen te vinden van de kolenmijnen. En dan het gas van nu, dat regering na regering lui maakt. Maar ook de overvloedige belastinginkomsten uit aardgasbaten zullen eens stoppen, misschien al wel over dertig jaar. Het tempo zal erg afhangen van de vraag hoeveel groen gas we kunnen gaan produceren, hoeveel windenergie we kunnen omzetten in gasvorm, om dit in de aardgasleidingen bij te mengen. Op een kaart krijgt dit stelsel de vorm van dikke aderen, alsof Nederland een lichaam is waar bloed doorheen stroomt. Het alles rondpompende hart zit ditmaal wel in het hoge Noorden. Een indrukwekkende lijst van organisaties, bedrijven, overheden en universiteiten werkten aan deze speciale uitgave mee. Als dank kunnen we nu zien dat Zeeuwen zuiniger met energie omgaan dan Brabanders. Uitgeverij Noordhoff maakte eerder speciale atlanten die aan dit thema verwant zijn. Zo is er ook een Bosatlas van het klimaat en De Bosatlas van Ondergronds Nederland. Dat is een interessante, vanwege het grote potentieel van thermische energie, een technologie die volgens milieudeskundigen veiliger is dan 'fracking' het naar boven bombarderen van gas in gesteenten. De prijs van deze Specials is een kwart van de echte grote Bos Wereldatlas, die nu 100 euro kost (als aanbieding).

Titel: The Zeronauts
Schrijver: John Elkington
Uitgever: Routledge
 ISBN: 978 1 84971 397 9

Voor wie: Voor alle lezers van P+ die bij willen blijven. Want wij van P+ zijn nog altijd schatplichtig aan John Elkington, die eind vorige eeuw de inmiddels overbekende 3 P's People Planet Profit uitvaardigde. Na enkele mindere titels is hij nu weer helemaal terug met zijn 18e boek. De Brit laat ditmaal zijn licht schijnen over alle bedrijven en organisaties die streven naar een nulwaarde. Dat kan CO₂-uitstoot zijn, of energiegebruik, of afval, of gif. Gelukkig ziet Elkington heel wat innovators die door deze duurzaamheidsbarrière heen gaan vliegen. P+ partner Interface is een van de meest bekende, die alweer vele jaren terug bekend maakte Mount Zero te willen beklimmen. In dit boek krijgt de tapijtfabriek gezelschap van 49 andere pioniers. Voor het gemak heeft Elkington ook maar meteen een tekstke voor in het woordenboek bedacht. Wat is een Zeronaut? Het kan een uitvinder zijn, een innovator, een entrepreneur, een investeerder, een manager of een opleider. Het kan ook iemand zijn die doorbraken forceert, ontdekt hoe de menselijke voetafdruk op deze planeet verkleind kan worden. Het kan tenslotte ook een politicus zijn die een groot plan maakt en prikkels bedenkt waardoor oplossingen tot op wereldschaal kunnen worden opgeschaald. Het boek slaat aan in Nederland. Na publicatie dit voorjaar was Elkington al drie keer hoofdgast in ons land, onder andere bij Ralph Thurm van Deloitte Innovation in Rotterdam, bij Marcello Palazzi op Nyenrode en bij Folkert van der Molen op het Nationaal Sustainability Congres. Daar hoorde iedereen dat Elkington zijn oude P's inmiddels achter zich heeft gelaten. Er zijn nu vijf totaal andere P's, bestaande uit uitdagingen op wereldschaal: Population Growth, Pandemics, Poverty, Pollution en Proliferation of weapons of mass destruction. Volgens Elkington moeten deze kwesties beheersbaar zijn, voordat de wereldpopulatie de negen miljard mensen heeft bereikt.

BOOKS WAT WAREN DE BESTE BUITENLANDSE TITELS VAN 2012?

Titel: Sustainability: a cultural history
Schrijver: Ulrich Grober
Uitgever: Green Books
 ISBN: 0857840455

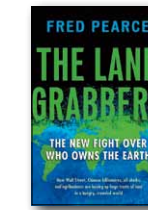
Voor wie: Voor wie geïnteresseerd is in filosofie, in de oude bronnen van duurzaam denken. Grober begint bij de oude Griekse denkers, pakt de Verlichting mee en beschrijft het culturele erfgoed waar vandaag verder op wordt gebouwd.

Titel: The Activists' Handbook
Schrijver: Aidan Ricketts
Uitgever: Zed Books
 ISBN: 1848135925

Voor wie: Activisten hadden jarenlang genoeg aan het boek 'No Logo' van Naomi Klein om zich op te laden. Maar ook activisten worden steeds praktischer en delen hun 'lessons learned'. Dit is zo'n boek; een handig naslagwerk voor mensen die het heft in eigen hand nemen en dat aan de wereld willen laten weten. Past goed in de groeiende aanwas van de 'Zelf-Doeners', die de boodschap van bezuinigende overheden oppakken om 'eigen verantwoordelijkheid te nemen'.

Titel: Changing Business from the Inside Out
Schrijver: Tim Mohin
Uitgever: Greenleaf Publishing
 ISBN: 1906093709

Voor wie: Voor studenten met idealen, die na hun studie het bedrijfsleven in willen om organisaties van binnenuit te veranderen. Dat is al veel eerder geprobeerd en dat viel niet altijd mee. Alleen is maar alleen en daarom is er hier in Nederland de groep Professional Passionates, die elkaar vinden en ondersteunen.

Titel: The Land Grabbers
Schrijver: Fred Pearce
Uitgever: Edén Project Books
 ISBN: 1905811731

Voor wie: Voor mensen die zich gegrepen voelen door maatschappelijk en sociaal onrecht als gevolg van de enorme 'landhonger'. Een zeer actueel boek, dat ingaat op de al jaren voortdurende run op bruikbare gronden overal ter wereld, waar soms al generaties lang boeren op wonen. Ze worden verdreven omdat de landrechten zelden goed beschreven zijn. Niet overal ter wereld is er een Kadaster zoals in Nederland. Maar land is nodig, om de alsmaar groeiende wereldbevolking te voeden, om biomassa te kweken, om bossen neer te zetten die CO₂ uit de lucht halen. Hoe is dit alles met elkaar te verenigen? Misschien wel de allerbelangrijkste MVO-titel van het jaar.

Titel: How much is enough?
Schrijvers: Robert Skidelsky and Edward Skidelsky
Uitgever: Allen Lane
 ISBN: 1846144486

Voor wie: Voor wie zich afvraagt waar het streven naar welvaart eigenlijk toe dient. 'Economische groei' is een mantra geworden, een vanzelfsprekendheid, het hoogste doel van de moderne samenleving. Dit boek analyseert waar het eigenlijk op aarde om gaat en wat het leven 'goed' maakt.

Titel: The Oxford Handbook of Human Capital
Schrijver: Alan Burton-Jones en J.C. Spender
Uitgever: Oxford handbooks
 ISBN: 978-0199655892

Voor wie: Een boek voor diegenen die terecht constateren dat maatschappelijk verantwoord ondernemen vaker over *planet* dan over *people* gaat. Eigenlijk moeten alle managers van afdelingen Human Resources deze pil van meer dan een kilo en 720 pagina's voor straf lezen, omdat ze zelden of nooit hun vinger opsteken als er over duurzaamheid in het concern gesproken wordt. Geldt trouwens ook voor externe personeelsswerpers, uitzendbureaus. Hier schreven veertig auteurs aan mee. Op de laatste pagina aangekomen zou duidelijk moeten zijn dat menselijk kapitaal ook van onschatbare waarde is voor het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen.

Titel: Compassion, Inc
Schrijver: Mara Einstein
Uitgever: University of California Press
 ISBN: 978-0520266520

Voor wie: Voor marketeers, met name diegenen die ontdekten dat het opnemen van een logo van een Goede Doelenorganisatie het zo goed doet in de verkoop. Het kan zelfs tot 74 procent meer omzet leiden. P+ signaleerde dat ook al, dit jaar, maar mevrouw Einstein is heel wat kritischer. Ze betoogt dat het veroorzaken van een gelukkig gevoel in de supermarkt een paar ingewikkelde problemen wel heel erg versimpelt. Wij op onze beurt vinden dat mevrouw Einstein te weinig oog heeft voor de echte opgave waar marketeers voor staan: hoe kunnen zij met hun producten noodzakelijke gedragsveranderingen teweeg brengen?